

Współpraca 2.0 – czy możliwa jest innowacyjna współpraca międzysamorządowa?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 12, listopad 2015 23:00

Barbara Łączna

Odśłony: 860

Współpraca międzysamorządowa nigdy nie była tak ważna dla rozwoju i realizacji poprawy jakości działań w zakresie usług publicznych, tak jak to będzie miało miejsce w latach 2014-2020. Wiele dobrych praktyk w działaniach samorządu oraz partnerów społecznych stanowi dobry fundament dla wyzwań przed jakimi stają obecnie samorządy. Realizowały one, do tej pory, szereg projektów celowych w formule współpracy, korzystając z różnych dostępnych prawnie form ich realizacji.

Nowa perspektywa oraz założenia co do kierunków działań jakie Unia Europejska zdefiniowała na najbliższe lata wniosła nowy poziom postrzegania oraz realizowania poprawy jakości i efektywności w zakresie realizacji polityk publicznych. Wymaga on nie tylko zmian legislacyjnych pozwalających na efektywniejsze realizowanie różnych form współpracy. Stanowi swego rodzaju zmianę o charakterze innowacyjnym, a co za tym idzie podlega analogicznym procesom. Takim samym jakie towarzyszą każdej zmianie działań realizowanych przez jednostki i organizacje. Towarzyszą temu procesy optymalizacji form realizacji tych działań (tu: współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej). Powstają nowe formuły realizacji takich zadań oraz finalnie zostają wypracowane nowe, bardziej efektywne narzędzia i sposoby działań. Podczas tych działań, bez względu na ich typ i etap ich występowania, można wskazać potencjalne zagrożenia oraz wyzwania rozwojowe przed jakimi stoją decydenci, kadra kierownicza, uczestnicy tych działań i procesów. Niektóre z tych działań i propozycji nie mogą być w pełni realizowane, mimo świadomości ich większej efektywności, bez odpowiednich zmian legislacyjnych. Współdziałanie samorządów wprost przekłada się na usprawnianiu procesów realizacji usług publicznych i poprawy efektywności zarządzania w JST. Priorytetem powinno być wzmocnienie procesów współpracy skierowanej na wyniki, poprzez wzmocnienie, a często udostępnienie możliwości prowadzenia aktywnego dialogu i wymiany między członkami określonego terytorialnie obszaru. Stąd niejako nasuwa się swego rodzaju skojarzenie z nadaniem wymiaru społecznościowego – wzmacniającego wkład własnych pomysłów oraz związany z tym przepływ informacji oraz dialog między członkami - partnerami – Współpraca 2.0. Cechą charakterystyczną społecznościowego charakteru sieci internetowej jest jej dynamiczny i możliwy „dla każdego” udział w dyskusji, dzielenia się własnymi pomysłami, potrzebami oraz interakcja oraz komentowanie działań interesariuszy.

Na lata 2014-2020 określono nowe regulacje europejskiej polityki spójności (eps) i polskiej polityki rozwoju wprowadzające nacisk na terytorialny wymiar polityk publicznych. Warto przypomnieć, iż opierają się one na założeniu przejścia w zarządzaniu rozwojem od podejścia sektorowego do zintegrowanego terytorialnie, polegającego na integracji działań różnych podmiotów publicznych wobec terytoriów określonych nie administracyjnie, a funkcjonalnie, charakteryzujących się podobnymi cechami społecznymi gospodarczymi oraz przestrzennymi. Kluczowymi elementami tzw. nowego paradygmatu w europejskiej polityce rozwoju jest

- 1) terytorialne oddziaływanie polityk;
- 2) nacisk na wykorzystanie potencjału regionów;
- 3) współpraca różnych szczebli w ramach zarządzania wielopoziomowego;
- 4) podejście funkcjonalne do definiowania jednostek przestrzennych.

Ten ostatni wymiar jest kluczowy ponieważ połączenie tych cech definiowane w wymiarze terytorialnym zostało określone jako obszar funkcjonalny. Stały się one punktem odniesienia dla interwencji polityk publicznych oraz wyznaczają nowe priorytety rozwojowe.

W celu określenia stanu obecnego i potrzeb można skorzystać z istniejących badań. Przykładowe badania w sektorze oświaty wskazują, że uwarunkowania zewnętrzne – w tym czynniki prawne i instytucjonalne – nie są największą barierą dla partnerstw między JST, istotne jest raczej dążenie jednostek samorządu

Współpraca 2.0 – czy możliwa jest innowacyjna współpraca międzysamorządowa?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 12, listopad 2015 23:00

Barbara Łączna

Odsłony: 860

terytorialnego do samodzielnej realizacji zadań w zakresie usług publicznych. Opracowana na zlecenie Instytutu Badań Edukacyjnych diagnoza (Rybińska A., Wasilewska O., Diagnoza zapotrzebowania na badania i inne źródła informacji w obszarze edukacji - samorząd lokalny, IBE Warszawa 2011.), w której pytano m.in. o współpracę osób odpowiedzialnych za oświatę w samorządzie powiatowym i samorządach gmin z obszaru danego powiatu (na diagramie poniżej procent wskazań czterech odpowiedzi na pytanie o częstotliwość wzajemnych kontaktów). Wyniki wskazują, że około 3/4 gmin oraz 2/3 powiatów deklaruje, że kontaktuje się między sobą tylko w nadzwyczajnych sytuacjach lub prawie w ogóle. Jednocześnie znamienne jest, że mimo dość rzadkich kontaktów powiaty i gminy na ogół pozytywnie oceniają wzajemną współpracę.

Ta istotna dysproporcja między częstotliwością oraz rodzajem sytuacji, w których się kontaktują, a oceną tej współpracy, pozwalają stwierdzić istnienie dużego potencjału dla rozwoju współpracy na obszarach funkcjonalnych. Pytaniem otwartym pozostaje zakres oraz świadomość korzyści, jakie mogą realizować w ramach takiej współpracy uczestnicy tego procesu.

Raport „Współpraca JST w Polsce stan i potrzeby” zwraca uwagę na to, że nie udało się jak na razie stworzyć skutecznych narzędzi współdziałania JST, kluczowych przy zarządzaniu wielopoziomym (Multi-Level Governance), którego podstawą jest współpraca i partnerstwo różnych podmiotów - nie tylko publicznych. Co z pewnością może stanowić jedną z odpowiedzi co do stosunkowo niewielkiej liczby kontaktów i intensywności współpracy międzysamorządowej.

Ważność tych kwestii stała się szczególnie aktualna i istotna w świetle wymagań stawianych w kolejnej perspektywie programowania rozwoju w Unii Europejskiej. Dobre praktyki współpracy partnerskiej stają się zaś istotnym wsparciem dla rozwoju i popularyzacji efektywnych form współpracy JST.

Źródło: Łukasz Dąbrówka, Grzegorz Dziarski, Marek Legutko, Damian Michalak, Partnerstwo samorządów w Publikacji podsumowująca projekt "Kompetentny Urząd, Zadowoleni Mieszkańcy. Integracja działań JST dla poprawienia dostępności, jakości i efektywności świadczeń lokalnych usług publicznych".